

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 -
 Fiókban: negyedévre . . . 5 -
 Egészévre 20 -

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275
 Kéziratok nem adatkak vissza.

A kormány és a nagyipar.

Debreczen, június 25.

Szerencsés és igen korszerű gondolat volt a magyar gyáripart testületévé egyesíteni és így nyilvános berendezéseink oly tényezőjévé tenni, mely elég erős arra, hogy e kereseti ág érdekeit hathatósan képviselje s a vele szemben ellenséges törekvéseket ellensúlyozza. A magyar gyáriparosok szervezkedésére nagy szükség volt, ha más okból nem, — már azért is, mert az agráriusok új egyesületeket létesítettek, melyek célzata nem kizárólag a mezőgazdasági érdekek előmozdításában van, hanem az is a céljuk, hogy támadják és visszaszorítsák mindazt, ami nem szegődik a mezőgazdasági érdekkör kizárólagos szolgálatába. A magyar gyáriparosok messze elhallatszódó módon tudtul adták most egyesülésük által, hogy a létezéshez való jogukat nem adják fel s helyüket a napos oldalon biztosítani tudják maguknak.

Hogy mennyire a helyes uton vannak a gyáriparosok, azt bizo-

nyitják azok a fontos beszédek, melyeket Széll Kálmán miniszterelnök, Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter tartottak ama küldöttség fogadásakor, melyet a magyar gyáriparosok szövetsége küldött ki a nevezett miniszterek üdvözlésére.

A miniszterelnök beszédében mély megindultság nyilvánul és a legszívélyesebb helyeslése a gyáriparosok egyesülésének. A miniszterelnök nyilván jó jelet lát abban, hogy közgazdaságunk ez ágának képviselői létjogosultságuk tudatára ébredtek s el vannak szánva, hogy azt teljes erejükből megvédik. Hisz neki és kormányának is lényegesen megkönnyebbitik azt a feladatot, hogy mindenjogos érdekek egyenlő mértékkel mérjenek, kedvezés helyett mindenfelé méltányosságot gyakoroljanak, egyes körök érdekei helyett az összesség érdekeit védjék és, amennyire közpénzekkel lehet, a szükséges elősegítésben részesítsék.

Különös nyomatékkal hangsúlyozta a miniszterelnök az öntevé-

kenység fontosságát; bizonynyal nem azért, hogy a nagyiparosoknak bizonyítsa azt, mert elég egy pillantás nagyiparunk állására, hogy lássuk, mily kevéssé képesek segíteni azok a kedvezmények, melyeket az állam és községek nyújtanak, ha az erős öntevékenységben és biztos szakértelemben nincsenek meg a siker kezességei; de szükséges volt az öntevékenység e hangsúlyozása az összes termelési ágakkal szemben, hogy senki se éljen abban a tévhitben, hogy a kormány egyesek munkáját elvégezheti és az állam az egyén gondját magára vállalhatja.

A magyar gyáriparosok szövetségének első lépései ezek szerint jelentőségteljes ténynyé alakultak. Széll Kálmán miniszterelnök, valamint a kereskedelemügyi miniszterek kijelentései után remélnünk szabad, hogy ez a szövetség, kitünő elnökének céltudatos és biztos vezetése alatt, nemcsak a szövetség tagjait, hanem a haza magasabban álló érdekeit is dicsőséges győzelmekhez fogja vezetni.

A „Szabadság” tárczája.

Én.

Belátom, hogy egy hosszú éltén
 Idáig mind hiába éltem,
 S bár fájnak is e vallomások:
 Ki sem voltam, — mint annyi mások.

Az én lelkennek fakó fénye
 Köznapi élet szürkésége,
 Célom: dolgozni minden bérért,
 Egy darab rongyért és kenyérért.

Ha lelkennek tán volt is álma,
 Mely hir szárnyán magasba szállva
 Előre tört . . . nyomban kimullott,
 Tört szárnyakkal a földre hullott.

Belátom, hogy egy hosszú éltén
 A közjóért alighogy éltem,
 Nagyot alkotni sohse tudtam
 És álmaimat elaludtam.

És ha megérek a halálra,
 Majd elszámolnak tuzat — számba
 S ki sem tud rólam a világon,
 Csupán az én kicsiny világom.

Halálom nagyobb port nem ver fel,
 Tán egy kis tulbuzgó riporter

Irja meg csak a helyi lapnak:
 Az emberek lám egyre halnak.

Legfeljebb azzal toldja még meg,
 Csupán csak úgy hirszínezésnek:
 Egy-két érzése volt, megírta,
 Egy-két könnye volt, dalba sírta.

Szathmáry Zoltán.

Mulasztás.

Irta: Nagy Endre.

Valami rokokó operettet adtak a szinpadon. A selymes pásztorleány édes hangon csieseregte elrománczát és a közönségen végig lebbent az önfeledt sóhaj. A bolondos szellem rabságba fogta a sok száz embert: öregek és fiatalok, férfiak és nők egy láthatatlan ölelésbe olvadtak egybe.

Pali elragadtatva nézett a magasba és e pillanatban megakadt valamin a szeme. Azaz, hogy valakin, a ki az egyik emeleti páholyban lornyettjén keresztül leplezetlen gunnyal nézte a primadonnát.

Most már jászthattak akármit a szinpadon, Pali csak a függőnyt leste, hogy mikor gördül már le. Aztán szaladt a páholyba.

— Kezét csókolom, Anna!

— Nini! Maga, az Pali? Egészen megemberesedett.

— Oh, jól felhasználtam azt a három évet. Mindig azon igyekeztem, hogy ne legyek ifju többé.

— És amint látom ez sikerült is.

— Csak a külsőmön. A bajuszom megnőtt a vonások ránczokba mélyedtek, de belül az maradtam, ami voltam: javithatatlan rajongó. Oh Anna, nem lehet azt elfelejteni, a mit el akar felejteni az ember!

Minden oldalról konokul tapadtak Annára a pillantások. A színész nő rutin-jával tudta kiválogatni közülök, hogy melyiket viszonozza. Pali türelmetlenül húzódott közelebb hozzá és remegő hangon sugdosott a fülébe, — ép mint három év előtt.

— Visszanézek gyerekkoromba és nem érzem az elmulás szomorúságát. Mint a hogy nem szomorkodom ebédem idején, hogy megettem a reggelimet. Aztán nincs is mit sajnálnom rajta. Csak az a szép benne, a mi megmaradt: a szentimentális emlékezés . . . Oh, Anna, az megmaradt.

— De Pali! Csak nem kezdi újból?

— . . . Van az emlékeimben egy követelés, ez az én legnagyobb legféltebb kincssem. Ha a sívárság, a sok unott küzdelem, a próza esőddel fenyegeti lel-

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház elnökségéből.

Budapest, június 25.

(Saját tudósítónktól.) Az első ülés szak berekesztése nem jelenti a képviselőház munkaszünetét is. A tisztviselői kar továbbra is együtt maradt és intézi, feldolgozza a képviselőházhoz érkező ügyeket.

Ujabbán a berekesztés óta a következő ügydarabok érkeztek a képviselőház elnökségéhez.

A kir. kuria arról értesítette a képviselőházat, hogy Rosenbergy Gyula Aburdányai megválasztott országgyűlési képviselő ellen újabb kérvényt nem adtak be. — E bejelentés következtében Rosenberget az októberben egybeülő Ház végleg megválasztott képviselőnek fogja kimondani.

Andrássy Tivadar gróf, mint az állandó összeférhetlenségi bizottság elnöke ma arról értesítette a képviselőház elnökét, hogy Koller Tivadar képviselőnek, mint egyik adókvető-bizottság elnökének állását összeférhetetlennek mondtotta ki. Koller Tivadar egyben bejelenti, hogy az adókvető-bizottsági tagságról lemondott s így az összeférhetlenség elesik.

Andrássy Tivadar gróf Popovics V. István összeférhetlenségi ügyében is tett ma jelentést. Popovics tudvalevőleg a Thököliánus igazgatója. Az állandó összeférhetlenségi-bizottság az ügyet az összeférhetlenségi ítélőbizottsághoz kéri áttétetni, a mi október első napjaiban fog megtörténni.

A hét folyamán a következő kérvények érkeztek a képviselőházhoz: Háromszékmegye, Liptó-, Turóc- és Sopron vármegyék a Rákóczy és Beresényiről szóló törvény eltörlése — Turóc- és Liptó vármegyék a tanítói nyugdíjárulék eltörlése — és Veszprémvármegye a kőbor czigányok megrendszabályozása tárgyában kérvényeztek.

Az angol király haldoklik.

Debreczen, június 25.

Angliából szomorú híreket viszszerzte a világra a táviró. Nagy-Britannia hatalmas uralkodója, miközben nemzete lázasán készült megkoronázására, veszedelmesen megbetegedett s a kór oly rohamosan és oly kérlelhetlenül támadta meg szervezetét, hogy immár haldokolva fekszik ágyán, melyet népének milliói igaz részvéte vesz körül s egész Európa visszafojtott lélekzettel lesi, a haldokló király állapotáról szóló újabb híreket. Tegnapelőtt, kedden, műtétet végeztek a beteg uralkodón s állapota azóta, nemhogy jobbra fordult volna, hanem — a londoni táviratok szerint — mind rosszabbra fordul. Anglia királya haldoklik! Ez a sors végtelen iróniája. Alig foglalta el a hatalmas birodalom trónját, alig éreztehetette népével uralkodásának üdvös, áldásos voltát. — a koronázás pillanatában, a kérlelhetetlen halál hideg kezei fojtogatják, őt, a hatalmast, kinek intésétől milliók léte függ.

Edward király tragédiájáról ma a következő táviratokat kaptuk:

London, június 25.

(Saját tudósítónktól.) Az „Evening News” este 10 óra 30 perczkor megjelent kiadásában azt jelenti: A király alszik. A királyné a beteg mellett van.

London, június 25.

Most tudódott ki, hogy a király nem akarván alattvalóinak esalódást okozni, a koronázó ünnepségek megtartását kívánta és csak akkor mondott le erről az elhatározásáról, a mikor nyilvánvaló lett, hogy

ez fizikai lehetetlenség volna. A király azelőtt nyilván a legnagyobb önmegtudással határozottan tagadta, hogy komoly baja volna. Hétfőn este még jelen volt a palotában adott ebéden.

London, június 25.

(Saját tudósítónktól.) Az idegen udvarok táviratilag tudakozódtak a király állapotáról. A pápa azt táviratozta, hogy gyors felgyógyulást kíván a királynak. Ferencz József és Roosewelt elnök szintén táviratilag tudakozódtak a beteg király állapota felől.

London, június 25.

(Saját tudósítónktól.) Az operáció eredményét a walesi herceg egy mellékszobában várta. A mint a király a narkózisból felébredt, azonnal hívatta fiát, a walesi herceget és hosszabban beszélgetett vele. A királynak az utóbbi időben folyton halálsejtelmek voltak és környezetének miudig azt mondta, hogy attól tart, hogy a koronázást nem fogja megélni.

A király haldoklik.

Kopenhága, június 25.

(Saját tudósítónktól.) Az itteni udvarhoz a legpeszimistikusabb hírek érkeznek a király állapotáról. Alexandra királyné állítólag azt táviratozta, hogy a katasztrófa minden pillanatban beállhat. Itteni udvari körökben tudják, hogy a király rákbetegségben is szenved.

London, június 25.

(Saját tudósítónktól.) A tegnap este tartott minisztertanács már a király halálának eshetőségével foglalkozott és megállapította az ezen esetben szükségessé váló teendőket. Híre jár, hogy a miniszterek a ki-

kemet, ebbe a követelésbe vetem reményemet. Ez a babonás talizmánom, ez az én vigasztalóm, ez az én csalogató ábrándom.

— Nem ismeri, Pali, ezt a szőke uri embert?

— Bánom is én! . . . Maga egyszer egy csókot ígért nekem jutalmul valamiért. En megtettem azt a valamit, bátran, amint az egy tizenkilenc éves lovaghoz illik. Ott van a vágás nyoma most is a karomon. A vágást gyönyörűen megkaptam, de a csókot nem. Emlékszik? Felkötött karral mentem magához és kipi- rult az orezám a boldog izgalomtól. Vártam . . . vártam . . . Maga megsimogatta hajamat és mosolyogva mondta: „Szegény barátom!” Maga mosolygott és mosolyogtam én is, pedig az egész világról kellett lemondanom abban a pillanatban a maga csókjánól.

Siettem ki az utcára és szerettem volna leszaggatni a kötelékeket a sebemről. Azt hittem, hogy most már megtanultam a nők minden gonoszságát, azt hittem, hogy most már cinikusabb vagyok egy páholynitogatónőnél, — pedig akkor voltam a legbanálisabb.

— Maga szeretett engem, magát nem csókolhattam meg.

— Most már látom, hogy kezd érezni újra, mert szivtelennek hazudja magát! Kár ily kegyetlen mentség mögé bujnia. Maga nem volt rossz, Anna, csak nem szeretett engem, — ennyi az egész.

Az én szomorúságom sohasem fordult haragra. És ha megharagudtam, akkor is csak önmagamra oktalan szenvedélyemért.

— No látja, szép magától, hogy belátja végre.

— Hát persze, oktalan volt: nem lett férj és feleség belőlünk. De ívan valami, amiért ezt az oktalanságot a világ minden kincsénél többre becsülöm: és az a csók, amit nem kaptam meg. Mint az uzsorás a váltóját, úgy őrzöm én a maga ígétét. Eddig is szemmel tartottam mindig magát. Ha tapsoltak én is a tapsolók között voltam; ha végig suhogott a korzón selyem szoknyája, én is ott voltam a néma bámulók között. Nem fájt, ha vignak, boldognak láttam és nem irigyeltem barátait győzelmükért. Mert amit én kaptam magától, azt senki másnak nem adhatta már: az első szerelem boldogságait.

— Nézze, kezdődik már a felvonás. Nem hagyhatná abba.

— Jó, abbahagyom, de folytatni fogom.

A pásztorjáték folyt tovább, a primadonnát minden kilépésénél megtapsolták. Anna bosszankodva csapta össze a legyezőjét.

— Nézze, hogy affektál?

— Nincs igazság! Magának kellene ez a szerep. Hogy játszaná ezt maga!

— Nem is tudom, mit keres még a színpadon. A hangja is elkopott már.

— A maga üde, lányos hangja! . . . Istenem, ha elgondolom, hogy az is el fog kopni. És sima fehér arca meg fog fonnyadni . . . olyan boldog vagyok e gondolatra.

— Megbolondult?

— Meg! Egy örült rögeszmének vagyok a rabja. Hogy majd ha elveszti mindazt, ami oly gögössé teszi mostan, ha elhagyja mindenki, aki utamat elzárja öntől, akkor fel fogom keresni magát az én régi követelésemmel. A gyermekkorai rajongó szerelmemmel fogom fölkeresni és tudom, maga boldog lesz akkor, hogy beválthatja ígétét. Az a csók fog megváltani bennünket a szomorú öregségtől, az fogja visszaadni ami gyermekkorunkat. Erhet addig bármicsoda, az a csók lesz majd az igazi. A sorrendben utolsó, de az érzésben első. Nem fakó emlék lesz akkor sem az a be nem váltott ígétet, hanem örökre elmult ifjúságunk legpoétikusabb részecskéje . . .

— Szóval azt akarja mondani, hogy majd csak akkor lesz igazán értékes az a csók, ha megvénültem?

— Igen.

— És ha mégis most akarnám beváltani az ígétetemet.

Pali hevesen csókolta meg az Anna kezét.

— Oh, édes . . . Hisz épen ezt akartam.

rállynak azt ajánlották, hogy a betegségben privátim koronáztassa meg magát. Az udvar azonban ehhez a javaslatához nem járult hozzá. Azt is kolportálták, hogy a király *le fog mondani a walesi herceg javára*, a kit azután nyomban megkoronáznak.

London, június 25.

(Saját tudósítónktól.) A király aggasztó állapota és a koronázás elhalasztása rendkívüli módon deprimálta a lakosságot. A biztosító-társaságok kára a koronázás elhalasztása következtében több mint egy millió font sterling. A kiskereskedők nagy részére a koronázás elmaradása valóságos katasztrófa.

London, június 25.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi minisztertanács elhatározását, hogy a walesi herceget a király betegágyához hívják, igen rossz jelnek tartják. A királyi család kétségbe van esve, a walesi herceg vigasztalhatatlan. Londoni magántávíratok szerint, a király első kamarása kijelentette a lordmayornak, hogy a beteg király állapota nagyon komoly: az orvosok kedvező jelentései dacára, katasztrófától tartanak. A krízis csak napok múlva várható. Egy kiváló bécsi orvos-tanár véleménye szerint a király állapota az operáció után is nagyon aggasztó. Edward király *czukorbetegségben* szenved, ezért késlelkednek az orvosok az operációval is.

London, június 25.

(Érk. éjjel 1 órakor.)

(Saját tudósítónktól.) A király állapotában egy esti jelentés szerint némi javulás állott be.

A „Debreczeni Székely Társaság” első ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 25.

Alig két hete, hogy a „Debreczeni Székely Társaság” megalakult s máris életjelt ad magáról, ezzel is dokumentálván, hogy a hazafias cél elérésében mennyire buzgón működik a fiatal társaság, melynek városunkban minél előbb való megizmosodása igen kívánatos volna. A választmány első üléséről a „Szabadság” tegnapi számában röviden beszámoltunk már, most — a Társaság hivatalos kommunikéje alapján — pótlólag közöljük még a következőket:

A „Debreczeni Székely Társaság” választmánya első rendes gyűlését tegnap — e hó 24-én — délután tartotta meg a Jogász és Tisztviselői-Kör helyiségében.

Az elnöki tisztet Pünkösty Ferencz kir. főmérnök töltötte be. Tárgyalás alá vétetett a Társaság ujonnan szövegezett alapszabálya, mely csekély módosítás után egyhangulag elfogadtatott és annak megerősítés végett leendő fölterjesztése az elnökségre bízott.

Tárgyaltatott a „Marosvásárhelyi Székely Társaság” azon átirata, hogy a székely fürdők látogatottsága emelése céljából intézzen társaságunk a kereskedelemügyi miniszterhez feliratot az iránt, hogy a Budapest—Predeál vasúti fővonalon a székelyföldi fürdőkre utazók részére az idény tartama alatt Brassó—Sepsi-Szentgyörgyön át Kézdivásárhelyig továbbá Budapest—Héjjásfalván át Székelyudvarhelyig a személy és gyorsvonatokhoz adjon közvetlen kocsikat, azon célból, hogy az e vasutvonalok mentén fekvő fürdőkre utazó közönség meglegyen kimélve az átszállás kellemetlenségeitől.

Továbbá rendelje el az ezen vonalok mentén vagy közelében fekvő Előpatlak, Sepsi-Bodok, Málnás, Tusnád, Zsögöd, Kászon, Kovászna, Homorod, Szejke, Dobogó, Lobogó, Király, Korond, a m.-vásárhelyi Szászrégen és Küküllőszög-sóváradi vonalak közelében fekvő Borszék, Görgény-sóakna, Alsó-Idécs, Szováta, Korond-Székely fürdőkhöz menettérri jegyek kiadását s lehetőleg a menetjegy árúig való mérsékléssel ugyancsak a fürdőidény tartamára. A társaság választmánya hasonszelleme felirat felterjesztésével az elnökséget megbizta és egyben kimondta, hogy addig is, míg ezen felirat kedvező elintézését nyerne a Székely fürdőkre vonatkozólag és az ottán nyerendő esetleges kedvezményekről a társaság jegyzője: Vántsa György készséggel ad felvilágosítást.

Elfogadtatott és hasonszelleme átirat szerkesztése kimondatott az orvos-egyesületekhez intézendő átiratra vonatkozólag is, azon célból, hogy betegeiket és üdülést keresőket a külföldi fürdőkkel egyenlő, sőt sok tekintetben azokat felül is muló Székely fürdők látogatására irányítsák.

Társaságunk választmánya határozatilag kimondta, hogy sürgős megkeresést intézend a Székely-fürdők tulajdonosaihoz az iránt, hogy a lehető legrövidebb idő alatt tudassák az elnökséget, hogy társaságunk tagjai s általában az odamenni óhajtó betegek és üdülést kereső vendégek részére mlő kedvezményeket óhajtanak megadni?

E tárgyban utasította a jegyzőt, hogy a megadott kedvezményeket, a helyi lapokban közölje és a hozzáférőknak a szükséges felvilágosításokat adja meg.

A „Székely-Társaság” választmánya tagok gyűjtése céljából aláírási ivatek boesát ki, melyeket e hét folyamán fog az elnökség szétküldeni.

Elfogadta a választmány Székely Ferencz azon indítványát, hogy a székely ipari cikkek és termékek ismertetése, értékesítése céljából a jelen év folyamán, december 15-től 1903. január 6-ig terjedő időtartama alatt egy nagyobb szabású bazárt rendez és e célból már most utasította az elnökséget, hogy lépjen érintkezésbe a székely földi ipar-vállalat vezetőivel és készítse elő a legközelebbi választmányi ülésre a bazár rendezése ügyét.

Ennyiben számolunk be a nyilvánosság előtt a „Székely-Társaság” első választmányi üléséről, melynek határozatai, hogy eredményre vezethessenek s törekvésünkben célt érjünk, mindezek előtt a nagyközönség támogatására van szükségünk.

Az ipartestület előjárósági ülése.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 25.

A debreczeni ipartestület előjárósága tegnap gyűlést tartott az ipartestület tanácsstermében Tóth Kálmán elnöklete alatt. A gyűlésen az előjárósági tagok majdnem teljes számban jelenteg meg. A gyűlésnek azonban csak két érdekesebb momentuma volt. Egyik a napokban lefolyt újságháborúból kifolyólag az ipartestület és Jeney Miklós rendőrkapitány között felmerült ügy volt, a másik a városi tanácsnak a légszuszszöveték készítőik dolgában történt intézkedését tárgyalta. Ezzel különben lapunk más helyén foglalkozunk.

A gyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Tóth Kálmán elnök megnyitva az ülést, üdvözli a tagokat, mely után az iparos tanács-iskolában díszoklevéllel kitüntetett tíz tanonc állt fel a teremben egysorjába, kik között, miután Tóth Kálmán elnök megleghangu beszédben buzdította őket további szorgalomra, a díszokleveleket kiosztották.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Tóth Kálmán elnök jelentette, hogy az adóarányosítás dolgában az iratokat beterjesztette a pénzügyigazgatóságához. Az előjáróság a bejelentést tudomásul vette.

A vásári szabályrendelet dolga.

A debreczeni vásári szabályrendelet tervezet egyes intézkedéseit az iparosok sérelmesnek tartják magukra nézve és ebben az ügyben — mint mi is megirtuk — beadványt adtak a városi tanácshoz és ezt a mai városi közgyűlésen tárgyalja a törvényhatóság. A tegnapi előjárósági ülésen is felmerült a vásári szabályrendelet dolga. Az országos vásárookra szorítókozó egy paragrafus azt mondja, hogy a Széchenyi-utca 14. sz. háztól a Piacz felé áruljanak a helybeli iparosok. Azt óhajtják ezen a ponton módosítani, hogy a heti vásárok alkalmával is a nevezett háztól kifelé árulhassanak a helybeli iparosok, amennyiben azontul szélesebb az utca. Felhívták jelenlevő városi bizottsági tagot, hogy a mai közgyűlésen tegyék szóvá az iparosoknak e pontban rejlő sérelmeit, hogy lehetőleg orvosoltassanak.

A Jeney-ügy.

Szóba került az előjárósági ülésen a napokban nagy port fölvert Jeney-féle ügy is, amibe pedig olyan ártatlanul került Jeney Miklós, mint Pilátus ur a krédóba. Az iparosok ugyanis Jeneyt okolják azért, mert az egyház nem debreczeni szabókkal készítette az árva ruháit. Valami bünbakra lévén szükség, Jeney Miklóst keresték ki. Az előjáróságnak az lett volna a határozata, hogy átiratot intézzen az ipartestület a református egyházhoz, melyben az ebből kifolyó szakosztályi sérelem megvilágítva előadassák.

Tóth Kálmán elnök azonban nem volt ezen a nézetben, mert — ugymond — az ipartestület érintkezésbe léphet ugyan a miniszterrel vagy bármely tes-

tülettel, de a debreczeni ev. ref. egyházzal nem tárgyalhat (?) addig, amíg a rendelések be nem érkeznek és nem látják, hogy milyen árut kapott az egyház.

Ennek kapcsán az ipartestületi jegyző felolvassa a főispánhoz beadott fegyelmi feljelentés szövegét, amelyben az ipartestület privát szempontjából — ismerteti az esetet.

Bereczky Lajos, az elsőfoku hatóság képviselője szól a tárgyhöz és azt hiszi — úgy mond — hogy az a besztarcei posztógyár, a melynél az egyház a ruhákat készítteti, külföldre, — Ausztriába — küldi a posztót, amennyiben neki műhelye nincs és így olesó osztrák fegyverez munkát kap a debreczeni egyház.

Ebben csak az a vigasztaló, hogy Bereczky Lajos csak hiszi, hogy így áll a dolog.

Az előjáróság különben tudomásul vette az elnökség intézkedését Jeney-vel szemben.

Miután az egyes szakosztályi gyűlések jegyzőkönyveit felolvasták, Zelinger Ede mondja el, hogy a debreczeni temetőben jár egy Hannel Ferencz nevű ember, aki az ott járó hölgyeket megpumpolja munka dolgában. — Elvállal ugyanis mindenféle munkát, bár igazolványa nincs és aranyozási munkát vállalván, rézzel aranyoz. Mivel Zelinger Ede ebben a közönség félrevezetését látja: kéri az előjáróságot, hogy vessen gátat Hannel további garázdálkodásának. Az előjáróság megbizta az ipartestületet, hogy ilyen értelemben intézkedjék.

A gyűlés ezzel fél hétkor véget ért.

Lakodalom — emberhalállal.

Esküdtzéki tárgyalás.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 25.

Ez év január 27-ik napján vígan voltak a vendégek Egyeken, Bakti Lukács lakodalmas házában. A vig mulatozás már reggel tíz órakor kezdődött és a késő éjjeli órákban is alig oszlott szét a nagobbára elázott vendégsereg, melynek sorában ott mulatott Ferencz József egyeki gazdaember is, aki halálával fizetett jókedvének. Ugy történt a dolog, hogy Ferencz József este tíz óra tájt állított be Bakti uram lakodalmas házához, mámoros állapotban s nyomban a mulatozók közé keveredve, ugyancsak hangos kurjantásoktól kísérve, parancsolta a nótát a három szál füstös képű muzsikustól, a kik már reggeltől fogva szakadatlanul húzták — hol szivettépően busan, hol veszekedett vidáman — a zajos lakodalmas háznál.

Ferencz József gazduram parancsára a cigányok húztak is vagy három nótát; sőt a Burai Károly primás vonója a fülét is csiklandozta Ferencz gazdának, de — mivel a hegedű szó Egyeken is drága mulatság — a füstös képű fiuk, csak úgy voltak hajlandók tovább muzsikálni Ferencznek, ha — fizet.

— No huzzátok! — biztatta a gazda, a rendes körülmények között vályogvető fiukat.

— Nem lehet, instálom, fizetis nélkül, olyan soká; kopik á hur, meg visket

a tenyér, — mondta Burai, a ravasz primás.

— Nem lehet-e? — fortyant fel a gazda. — Ehun a tizes bankó, telik még ebből nektek is.

A csábító papirost látva, Burai engedett a szigorú álláspontból és húzta újból körömszakadtig a jókedvű gazda fülébe, — de a vége csak az lett, hogy Ferencz József igen smuczig-ul viselkedett a bandával szemben, mert úgy hajnal felé mindössze tíz krajczárt nyomott a primás markába, mire az önéretesen visszadobta a pénzt. Ennek pedig az lett a következménye, hogy az izgága természetű gazda amúgy istenigazában meggyomrozta az elégedetlen primást, mire — a mulatság el lévén rontva — az egész vendégsereg hirtelen eltávozott a lakodalmas háztól.

Ferencz József is haza baktatott volna s neki is indult részeg fővel a koromsötét utcának, de nem mehetett messzire, mert a meggyomrozott Burai bosszút forralt ellene és két másik társával lesbe állott a legközelebbi utcasarokban, hogy egyesült erővel ellássák a baját. S el is látták alaposan. Hátulról támadtak az ide-oda dülöngöző Ferencz József és nagy fütykösökkel addig verték a fejét, míg eszméletét veszítve elterült a földön. A cigányok aztán nyugodtan hazamentek, Ferencz Józsefet pedig pitymalatkor vérben fagyva találták az utcán. Még volt benne élet, de másnap meghalt.

A megindított vizsgálat a cigányok személyében nyomban kiderítette a tetteseket, akik nem is tagadták, hogy ők verték meg Ferenczet, minek folytán, halált okozott súlyos testi sértés miatt kerültek ma a debreczeni esküdtbíró-ság elé.

A tárgyalást Szücs Miklós dr. vezette. Szavazóbírók: Szeőke István dr. és Tatay Ferencz, ügyész: Bálint Zsigmond dr. A védelmet Hegedűs Jenő dr. képviselőjében Hegedűs József ügyvédjelölt, Borzsoy Jenő dr. és Márkus dr. ügyvédek látják el.

Szücs Miklós dr., elnök, az esküdtzék megalakításával, reggel kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást.

Rendes esküdték lettek:

Dusa István, Szendrei Sándor, Nagy Sándor, Berger Jenő, Bartha Mihály, Borbély János, Tóth Gergely, Tóth András, Bagi Imre, Szathmári Ferencz, Bakonszegi Imre, Spenlinger János.

Pótesküdték: Sándor Lajos, Balogh Ferencz.

Az esküdtzék megalakítása után elnök felolvasta a vádlevelet, majd elsőrendű vádlottat, Lakatos Sándort hallgatta ki.

A vádlottak.

Lakatos Sándor elsőrendű vádlott, bamba legény. Az elnök csak nagy nógatásra tudja visszaemlékeztetni a cselekményre s többnyire rámondja az igent a feltett kérdésekre. E miatt ellentmondásokba keveredik s vallomása érthetetlen, zagyva. A terhére rótt cselekményt nem tagadja. Elismeri, hogy Ferenczet hátulról támadta meg s a kezében levő bottal a fejére mért néhány ütést. Társai is ütlegelték, míg lábáról leesett. Az

előre megfontolt szándékot tagadja, azzal védekezik, hogy Burai hívta vissza és beszélte rá a tett elkövetésére.

Lakatos után a második vádlott, Burai Károly kihallgatása következett.

A második vádlott.

Burai Károly, apró, sunyi arcú cigánygyerek. Bűnösnek érzi magát. Aztán elmondja, hogy Szani István befogadta hármójukat 80 krajczárért, hogy muzsikáljanak. Este Molnár Mihály kifizette a pénzt, majd mikor távozni akartak, Ferencz József felszólította őket, hogy muzsikáljanak még neki.

Elnök: És muzsikáltak.

— Igen. Tíz tizenegy csárdást. Mikor aztán mondtuk neki, hogy fizessen valami borraalót, megfogta a nyakamat, mire véletlenül megütöttem a vonóval.

— Véletlenül ütötte meg, vagy készakarva?

— Hát megütöttem az orrán.

— Nem a száján?

Egy darabig még folyt a háboru a lakodalmas ház udvarán, mikor végre Lengyel Pál kituszkolta a cigányokat az udvarról. Mikor hazafelé mentek, találkoztak Ferencz Józseffel, aki közüjük vágott.

— Talált az ütés?

— Nem talált, mert Szitai elugrott.

— Aztán mit történt?

— Ferencz József Lengyel Pál után futott, de az a fejét lenyomta, mi alatt ő — Burai — kétszer a Ferencz József hátára esapott, Lengyel kezét is érte valami ütés, mire Ferencz elökte magától. Ferencz futni kezdett, mire Burai és Lakatos Adolf üzöbe vették, futás közben folyton ütlegelve.

— Lakatos Adolf hányszor ütötte fejbe?

— Egyszer.

— Igen, háromszor.

— Tehát miért mondta most, hogy csak egyszer.

— Ugy gondoltam.

— Az az ütés amit maga mért Ferencz Józsefre, a fejét nem érte?

— Nem. A fejét nem ütöttem.

— Mivel ütötte?

— Fával.

— Honnan vette a fát?

— A háztól hoztam.

— Miért?

— Féltem a kutyától.

— A vizsgálóbíró előtt azt mondta, hogy azért vitte magával a fadarabot, hogy legyen mivel védekezni, ha valaki megtámadja, vagy kutya talál kiron-tani.

— Igen, mert Ferencz József azt mondta: „Megálljatok még ma meghal valaki.”

— Tehát azért vitték a botokat, hogy meg ne haljanak?

— Igen.

— De ezzel a bottal nem üthetett a hátára, mert a két orvosi látélet szerint a hátán nem voltak ütés nyomai. Pedig ha ezzel a vastag bottal kétszer a hátára esapnak, aligha marad nyom nélkül.

Vádlott erősen állította, hogy ő csak a hátára ütött Ferencz Józsefnek.

— És látta mikor elesett?

— Igen, láttuk.

— Mért nem mentek a segítségére.

— Mert nem gondoltuk, hogy olyan nagy baja van. Mi csak meg akartuk „legyelni.”

— Részeg volt maga akkor?

— Félig.

— Mit ittak? Kaptak bort?
 — Nem kaptunk egész nap egy
 cseppet sem?
 — Hát mitől voltak részegek?
 — Pálinkától.
 — A többiek is csak félrészegek
 voltak?

— Igen.
 Burai kihallgatása ezzel véget ért.

A harmadik vádlott.

Lengyel Pál a harmadik vádlott fiatal, paraszt legény, aki vallomásában ugyanazt mondja el, amit két vádlott társa. Elmondja ugyanis, hogy neki csupán annyi része volt Ferencz József lelküzetében, hogy fogta a meghalt ember fejét, mialatt Burai ütötte. Egyébként azt vallja, hogy Burai a Ferencz József fejét is ütötte, nemcsak a hátát.

Következett a vádlottak szembesítése, de mindegyik megmaradt a maga állítása mellett, sőt annyira erősködtek, hogy majd hajba kaptak. A két cigány vádlott csak megfért egymással, de a harmadikkal. — akit per „magyar” tituláltak: állandóan eltérő, kusza vallomásokba keveredtek.

Özv. Ferencz Józsefné vallomása.

Özv. Ferencz Józsefné, a megölt ember negyedik felesége tesz most vallomást. Elmondja, hogy 23 éves, majd az elnök kérdésére azt feleli, hogy aznap este látta utoljára épen a férjét, mikor elment.

— Ittas volt a férje?
 — Igen ittas volt.
 — Mikor került haza a férje betegesen?
 — Fél tizenegykor.
 — Kik hozták haza?
 — Száni István.
 — Nem tudott szólni?
 — Nem. Mikor orvost hívtunk...
 — Melyik orvos volt?
 — Nem tudom a nevét, de ott ül.
 (Grünvald dr. felé mutat.)
 — Mikor halt meg a férje?
 — Reggel fél kilenckor.
 — Mindvégig nem tudott szólni?
 — Nem az.
 — A maga lábán jött haza a férje?
 — Vezeték, de a fél lábát huzta.
 — Nem tudja: haragban volt a férje ezekkel a vádlottakkal előzőleg?
 — Nem tudok róla.
 — Milyen természetű ember volt a férje?

Az elnök figyelmezteti, hogy erre a kérdésre nem kell felelnie.

— Nem mondom hogy jó, vagy rossz természetű volt, de nem bántott ő senkit.

Ferencznő ezután kártérítési költségeket számol fel.

A tanúk kihallgatása.

A tanúk kihallgatása következett: Elsőnek Gábor Józsefet hallgatta ki a törvényszék. Gábor József szintén hivatalos volt a lakodalmas házhoz. Csak annyit tud az esetről, amit másoktól hallott. A végzetes este ellátogatott Ferenczékhez, de már önkívületlen állapotban találta a sebesült embert. Utána Adám Andrást hallgatta ki a törvényszék. Adám sógora volt Ferencz Józsefné. Hallotta a civakodást, ami még a lakodalmas háznál történt. Elmondja, hogy Burai káromkodva követelte Ferencztől a pénzt és az Istenét emlegette. Amikor a vádlottak eltávoztak, ő hívta haza a sógorát, sőt Lengyel Pál is ott volt és ő is csitította a részeg embert. Mikor aztán bement a házba, hogy a ködmönét kihozza, sógora és a vádlottak elmontak.

Csak halálosan megsebesítve látta viszont a sógorát.

— Hol volt megsebesítve?
 — A fején.
 — A testén nem?
 — Nővérem nézte a testét, de azt mondta, hogy ott nem látszik semmi.
 — Volt a sógoránál bot?
 — Igen.
 — Mért nem vette el tőle?
 — Nem gondoltam, hogy verekedésre kerül a sor.

Burai Károly a tanu kihallgatása végeztével azt mondta, hogy nem igaz, mintha ő káromkodott volna. Csak szép szóval követelte a pénzt.

Tanu: Elismeri, hogy elsőbbet szép szóval beszélt, — de másodszor már haragosan szólt, majd harmadszor az Istent emlegette.

Elnök: Nem merte volna a cigány olyan erősen megtámadni.

— Dehogyan nem. Magyar el sem mehet már mellettük, hogy meg ne szólják, meg ne verjék.

Burai: Ugyan kit szóltunk meg, kit vertünk meg? Tudsz egyetlen esetet is?

Tanu: Tudok. Tavaly egy gyereket összeszurkáltatok.

Burai: En?

Tanu: Igen nem is te, hanem a többi cigány.

A tegnapi nap folyamán még néhány jelentéktelen tanut hallgatott ki a törvényszék, mire az elnök a tárgyalás folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki.

UJDONSÁGOK.

Iparosok sérelme.

A városi világitási vállalat üzleti szabályzata.

A mai törvényhatósági közgyűlésen kerül tárgyalás alá a városi világitási vállalat üzleti szabályzatának tervezete. Debreczen iparosai erősen sérelmesnek tartják és nem ok nélkül a szabályzat 19-ik szakaszát és az ipartestület tegnapi előljárásági ülésének határozatából kifolyólag mozgalmat indítottak a törvényhatósági bizottsági tagok körében, nehogy törvényerőre emelkedhessék a szabályzatnak ez a pontja is, mely az iparosok érdekeivel, de jogaival is merőben ellenkezik.

Arról van ugyanis szó a sérelmes pontban, hogy a légszusz vezetékét készítő, avagy javító iparosok, kötelesek a munkálatokról előbb tervezetet benyújtani a városi tanácshoz s csak ennek elfogadása, illetve jóváhagyása után láthatnak a munkálatok kiviteléhez. Mellékesen pedig a vezeték után méterenkint 10 fillér vizsgálati díjat tartoznak fizetni, megjegyezvén, hogy ez 5 koronánál kevesebbre nem rughat.

Igy szól a szabályzati javaslat kifogásolt része, melyre e helyütt mi is fölhívjuk a városatyák figyelmét. Ez a ezenzura képesített iparosokkal szemben — az érdekelt iparosok szerint igaztalanlás és azt eredményezné, hogy az illető szakiparosok képtelenek lennének vezetéki munkák vállalására. Ha valahol esőrepedés van, vajjon van-e idő arra,

hogy a kijavításról tervek készíttessenek, hogy az a tanácshoz beterjesztessék? ! S vajjon nem ismerjük-e azt a hivatalos — szinte amerikai izü gyorsaságot, mely három napon belül aligha végezné el a vizsgálatot. Természetes, hogy ily körülmények között vezetéki munkát iparos aligha kaphatna, de mind a városi világitási vállalat kezébe jutna, a mely olcsóbban és gyorsabban vállalhat, mert nem kell terveket bemutatnia a városi tanácshoz s nem kell vizsgálati díjakat fizetnie.

Ez az eljárás indokolatlan azokkal az iparosokkal szemben, a kiknek hosszú esztendőik tanulmánya adott képesítést iparuk üzésére s a kik mesterségük után adójukkal járulnak a közterhek viseléséhez. A mai közgyűlés idevonatkozó határozata elé érdeklődéssel tekintünk.

* A városi közgyűlésen több oly fontos és nagyérdékű tárgy kerül napirendre, melyeknek tárgyalásánál pártunk tagjainak mennél nagyobb számban való jelenléte szükséges. A tárgysorozat megtekintése már magában meggyőzhet erről mindenkit: azért is a szabadelvűpárt tisztelt tagjait a törvényhatósági bizottsági közgyűlésen úgy ma, mint folytatólag holnap, pontos megjelölésre teljes bizalommal felkéri: az Elnökség.

* A kórház-bizottság ülése. A városi törvényhatóság kórházi-bizottsága Körner Adolf tanácsnok elnökletével e hó 28-án szombaton ülésezik a városi székház disztermében. A bizottsági összejövetel egyetlen tárgyát a kórház szénszükségletére vonatkozólag beérkezett ajánlatok elbírálása képezi.

* Forgách Antal gróf ügye. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Forgách Antal gróf mai nyilatkozatával még nem ért véget ez a kínos ügy, amely már hónapok óta foglalkoztatja a közvéleményt. A nyilatkozatban megvádolt Simonyi Dénes, Jeszenszky Sándor báró és Ivánka Oszkár ugyanis nem kihívással válaszolnak a nyilatkozatra, hanem közzétenni akarják azokat az adatokat, a melyeket a Nemzeti Kaszinó választmányának rendelkezésére bocsátottak az ítélelhozatal előtt. Ezen adatok — hír szerint — csupán adósságokra vonatkoznak, Mástelől a hajsza a képviselőházban is folytatódna Forgách Antal gróf ellen.

* Felültelet rendőr. Harangozó Sándor kőműves legénynek széles jó kedvében különös ötlete támadt tegnap éjszaka. Megállott az Árpád-téren és addig sipolt, míg a közeli rendőrőrszemek őrszete nem futottak a nagy vészsipolásra. Cserép János és Orosz Mihály rendőrök elsőnek érkeztek lóhalálban a sipoló legényhez, a ki keservesen panaszkodott, hogy őt a Csicsogó korecsma vendégei

meg akarták gyilkolni. A rendőrök hozzá is láttak a nyomozáshoz, de hamarosan kiszült, hogy nem annyira gyilkosságról, mint felültetésről van szó s a gyilkosság meséjét csak a bor hatása alatt eszelte ki a tréfás ifju, akit egyébként a sikeres trófiáért bekísérték a büntügyi osztályhoz.

* **Lányi Géza — Debreczenben.** Blaha Lujza országos hírű czimbalmosa, a Népszínház zenekarának kitűnő művésze, Lányi Géza, a jövő héten vendégszereplésre érkezik hozzánk jeles daltársulattal. A kitűnő erőkből álló művészársaság esütörtökön és pénteken tart előadást az „Angol királynő” kerthelyiségében. Az érdekes művész-estélyekre előre is felhívjuk a nagyközönség érdeklődését.

* **Titokzatos szülés.** A rendőrség büntügyi-osztályához szenzációs följelentést tartalmazó névtelen levél érkezett tegnap. Arról volt benne szó, hogy a Pesti-u. 51. számú házban Németh Ágnes nevű asszony, a ki vadházasságban él egy napszámossal, az éjszaka az udvar hátsó részén levő emésztési gödörbe dobta ujszülött csecsemőjét. Dobos József rendőrbiztos ment ki a helyszínére, a hol megállapította, hogy a piczike tényleg bele is vezett a gödörbe, az anya pedig betegen fekszik. Németh Ágnes azzal menti az esetet, hogy nem czélzatosan történt, de véletlen körülmények között szülte az ujszülöttet a gödörbe és nem terheli bűn a kised haláláért. A rendőrség áttette az iratokat a kir. ügyészséghez, mely a maga hatáskörében fogja folytatni a vizsgálatot. A kis halottat holnap boncolják a kir. törvényszék vizsgálóbírója jelenlétében.

* **A hűtlen kocsis büne.** Duczár János kocsislegény Ungvári József sertés-kereskedőnél cselédeskedett. Gazdája teljes bizalommal viseltetett iránta, de visszaél a bizalommal az enyveskező János és álkulescsal nyitogatta ki éjszakánként az éléskamrát. Füstölt húst, sonkát, tojást és más élelmi szerket emelt el és Rik Jánosnak adogatta tovább jó pénzért. A rendőrség mindkettőt elfogta és töredelmesen be is vallották a bűnt. A kár Ungvári vallomása szerint jóval több 250 koronánál.

* **A tanítóképezdei tanárválasztás.** Somogyi Pál tanítóképezdei tanár megüresedett állására beérkezett pályázatok fölött — mint értesülünk — f. hó 30-án dönt az ev. ref. egyház. Itt említjük fel, hogy tegnap érkezett le az egyházi hivatalhoz a közoktatásügyi miniszter leirata, melyben Somogyi Pál nyugdíjaztatási kérvényét elfogadta és f. év. szeptemberről kezdve nyugdíjazza.

* **Nyomor miatt.** A szerencsétlen Barta Juliánna egyike Debreczen város nyomorba döntött alakjainak. Munkára képtelen, a szegényháztól pedig — ő tudja miért — iszonyodik. Ugy volt már, hogy betevő falatja sem volt a háznál. Az éhség pedig szörnyű zsarnok, mely nem tűr ellenmondást, nem ismer szabályrendeletet. Tudta ugyan, hogy Debreczenben tilos a koldulás, de a szükség törvényt ront. Pál nevű fiát kitanította és épen utnak akarta indítani koldulni, mikor a szemfüles rendőrség letartóztatta. Barta Juliánna, miután igazolványa vides, büntetés éri. Mintha bizony a szegénységhez kellene nagyobb igazolvány

a kiáltó nyomornál. Kenyeret kellene az ilyen szerencsétlennek adni, nem büntetést.

* **Eltűnt czipésztanuló.** Borbély Lajos tizenégyéves czipésztanulónak valami magasabb ideái lehettek, mint a czipőkészítés, mert a haszonhajtó foglalkozást felette unalmasnak találta. Nagyon szerette a ponyvára szánt rémregényeket s ezek hőseinek tettei viszhangra keltek lelkében. Szűk volt a műhely a tettvágyó fiúnak; nagy tettekre határozta el magát. Tegnap bucsuszó nélkül eltűnt szülei lakásáról, mint az illanó kámfor. A világba szökött tanonc kézrekerítésére szülei a rendőrség segítségét vették igénybe.

* **Az éj lovagja.** Botos Károly zenész rendes körülmények között másokat szokott mulattatni nyirettyűjével. Tegnap este azonban magának csinált nagy mulatságot a vidám kedélyű muzsikus. Valamelyik kisebbszerű bormérőben erősen bepityizált s mikor az utczára kikerült, felbuzdult benne a férfiú önérzet és kezdte a nagy mindenséget lebecsmérelni. Szótárba nem rakott kifejezéssel nagy ordítózást vitt véghez a Csapó-utca végén, mintha most neki senki sem parancsolna. A nagy hősiességére két rendőr lépett elébe s esendré szólították fel, de Botos nem azért Botos, hogy botja ne lett volna. A felszólításra botjával felelt a két rendőrnek, kiket meg is sebesített. A két rendőr jelentést tett a hősködő zenész ellen s most a hatóság ő rajta hegedüli el a port.

* **Pályázat lelkészi állásra.** Némethy Lajos ev. ref. lelkész elhalálozásával megüresedett lelkészi állásra — mint értesülünk — szombaton hirdeti ki az egyház hivatalos lapjában a pályázatot.

* **Alapítványi pályázat.** A Debreczeni Első Takarékpénztár az 1902—3 iskolai évre ezennel pályázatot hirdet 2 alapítványi, 6—600 koronás ösztöndíjra. Ezen ösztöndíjra pályázhatnak mindazon magyarországi illetőségű, szegény sorsu egyének, a kik a kereskedelmi szakmában, a képző- és iparművészetben vagy a mezőgazdaság és ipar terén, végre a művészet és tudományok más ágazataiban magasabb kiképzést óhajtanak szerezni. Kellőleg fölszerelt pályázati kérvények 1902 július 15-ig küldendőek be a Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatóságához, a hol további részletes fölvilágosítás nyrihet.

* **Elveszett vizsla.** Egy fekete vizslakutya, melynek mellén fehér folt van, — elveszett. A vizsla „Szultán” névre hallgat. A megtaláló sziveskedjék az ebet az I. kerületi rendőrkapitánysághoz átszolgáltatni, hol kellő jutalomba részesül.

* **Elveszett egy kis fehér szőrű, fekete orru, him foxterrier kutya.** Megtalálója illő jutalmat kap IV. Piacz-utca 18. szám (Tiszabáz), I. emelet, II. udvar, 6. sz. ajtó, az ügyvédi irodában.

EGYLETI-ÉLET.

* **A Gazdasági-Egyesület választmányi ülése.** A Gazdasági-Egyesület választmányja e hó 29-én, vasárnap délelőtt tíz órakor a városháza kis tanácstermében ülésezik. Az értekezlet legfontosabb tárgyai: A gyümölcsfa-iskola létesítésének és a Hortobágy hasznosításának kérdése.

MULATSÁGOK.

* **A Petőfi-Dalkör nyári mulatsága.** A „Petőfi-Dalkör” e hó 28-án, szombaton a nagyerdei Vigadóban saját pénztára javára dal-, zene szavalat és táncszal egybekötött nyári estélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. „Nyitány”; Magyari Testvérek zenekara által.

2. „Király-Hymnus” Hubertől, előadja a dalkör.

3. „Vig szavalat,” Előadja Brinke Gábor, a budapesti színiakadémia növendéke.

4. „Kurucz-nóta” Médertől, előadja a dalkör.

5. „Kossuth-nóta” Gaáltól, előadja a dalkör.

6. „Népdal-egyveleg” Méder Mihálytól. Előadja a dalkör. A műsor tartalma alatt dohányozni, és hangosan társalagálni tilos. A műsor befejezése után vacsora à la carte és táncz. Ételek és italokról Németh András vendéglős gondoskodik. Kezdeté pontban nyolcz órakor. Belépődíjak személyenként két korona, családjegy háromszemélyre négy korona. Belépőjegyek válthatók: Csáthy Ferencz, Márton Gyula és ifj. Gyürky Sándor üzletében, az estély napján pedig a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

* **Mulatság a konyári sóstó-fürdőben.** A „Konyári Sóstó-fürdőben” július hó 5-én élvezetesnek ígérkező s kedélyes táncz-vigalmat rendez a környékbeli fiatalok. A mulatságra két korona a belépő-díj. A jótékonyczéla rendezendő mulatság kezdete esteli nyolcz órakor lesz. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

Miss Isadora Duncan.

A kaliforniai táncpoéta műsora.

Ma este lép fel a debreczeni városi színház színpadán Miss Duncan, Dél-Amerika csuda-lánya, ki a klasszikus görög táncokat rekonstruálta és hozta vissza a több ezredéves mult messze homályából, ahogy azokat Hellasz tökéletes testü leányai pogány isteneik tiszteltére lejtették.

Önkénytelenül felmerül az a kérdés, hogyan jutott ez a fiatal amerikai lány az antik, görög táncművészet feltámasztásának gondolatára?

Ő maga azt adja magyarázatul, hogy az antik vázákön, vagy egy-egy pogány templom párkányzat-diszitményén fennmaradt bas-reliefalakoeskák ihlették meg s mintegy beleálmodva magát abba a klasszikus korba, a mely ezeket a lejtő-lebegő alakokat megteremtette, eltűnődött azon, hogy miképen keltse életre azokat a közbeeső mozdulatokat, melyek ezeknek az antik vázákön és homlokzati-párkányzatokon egymásután sorakozó alakoknak attitude-jeit összekapcsolják, kiegészítik, jobban mondva, valósággal életre keltik. Miss Duncan, vallomása szerint, utánozta a főállást és megtalálta az átmeneteket az egyikről a másikra s ezen a módon új életet lehel a klasszikus mult halott világába.

Ez Miss Duncan magyarázata a nagy művészetéről: tehát olyasvalami, ami egyéni vallomás magamagáról.

Mai műsora, melylyel minden bizonyonyal elbűvöli Debreczen közönségét is, a következő:

Első rész.

- 1. Nyitány.
2. Bevezető előadás.
3. „Primavera“. Alessandro Filippi (Boticelli) festménye után (1447-1510.) Zenéje Ferroni-től.
4. „Ninetta“, Zenéje Couperin-től.
5. „Hegedülő angyal“. Ambrogio de Predis festménye után. Hegedű-solo: „Nobilita de Amore“. Cesare Negri-től (1604).

Második rész

- 6. „Pán és Echo“ Moschos 14-ik idyllje. Zenéje Ferroni-től.
7. Részletek Gubek: Orpheus dalművéből.
8. Bacchus és Ariadne. Zenéjét írta: Giovanni. Pichi (1621).

TÁVIRATOK.

Örley Kálmán megbukott.

Margitta, június 25. (Saját tudósítónktól.) Örley Kálmán szabadelvű és Szatmári Mór függetlenségi között óriási erőfeszítéssel folyik a választási küzdelem. A késő esti órákban Örleyre 492, Szatmárirra 686 szavazatot adtak be. A rend fontartására katonák és csendőrök figyelnek.

Margitta, június 25. (Saját tudósítónktól.) Szatmári Mór, a függetlenségi párt jelöltjét 684 szótöbbséggel képviselővé választották.

Ivánka nyilatkozata.

Budapest, június 25. (Saját tudósítónktól.) Ivánka Oszkár a Forgách ügyből kifolyólag nyilatkozatot küldött be az esti lapoknak, melyben kijelenti, hogy a vizsgálat beigazolta, hogy Forgách gróf nemesak a Bertchold esetben, de igen gyakran követett el jellemellenes cselekményt. Ezek egész sorozata eredményezte a kigolyózást. Mai rosszhiszemű nyilatkozatával nem foglalkozik és óvatosságot ajánl Forgách védőinek, mert szerinte a fiatal gróf gyorsan halad ugyan lefelé a lejtőn, de a kigolyózással még korántsem ért el az utolsó stációhoz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Drága kutyaharapás. Cs. Varga János bőszőrményi lakosnak volt egy veszedelmes házörző kutyája, melyet a jó gazda a tilalom dacára nappalra is megkötetlenül hagyott. Így történt aztán, hogy a mérges jószág az utczán elhaladó V. Szabó Antalt megtámadta és súlyos harapást ejtett rajta. V. Szabó Antal feljelentést tett Varga ellen, kit a törvényszék tegnap negyven korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. Cs. Varga soknak találta ez összeget az ő kutyája rossz indulatáért s tisztelettel bejelentette felebbezését.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 25.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba 5-től 10 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonafélék bágyadtak. Idő: borus.

Table with 2 columns: Item and Price. Buza júniusra 7.87-88, Buza októberre 6.54-55, Buza októberre 5.80-81, Zab októberre 5.06-07, Tengeri júliusra 5.14-15, Tengeri augusztusra 1140-50.

TÁTRAHÁZA

házilag kezelt klimatikus gyógyhely. Hidegvízgyógyintézet. Vadregényes és fenyvesek közepette, a Magas-Tátra alján fekszik és a Magas-Tátrának legenyhébb fürdőhelye. Kitűnő vendéglő jutányos árak mellett. Étkezés a la carte vagy pensióban. Posta- és táviratállomás. Vasúti állomás Késmárk. Bővebb főlvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Szines és fehér Batiszt Mosó Blousok remek választékban

olcsón kaphatók a

Párisi divat áruházban a főposta mellett.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban lényese sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elősídkütegek, ugyaztíten orr-rozosság, ótvár, fagydag, lábizzadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok eikerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappannal megrendelése s az ismert védjegyre való figyelemzetes keretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmazatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrányszappannal az arcbőr tisztáltságságai előrehaladására, a gyermeknek valamennyi betegségével ellen fellümulatlan bőrtisztító, mosdó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál 5617

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

88% glicerín tartalommal és inom illattal. Ara minden lalnak használatul utasítással együtt 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő Benzoo-szappan a bőr linomítására, borax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására himlőhelyeknél és mint tisztító szappan Berger-féle tenyő fürdőszappan és tenyő-nyírósappan, Berger-féle gyermek-szappan a szonze kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan

rossz orr, kiütés, bőrvizketegés és arcvörösség ellen (75 kr.), szeplő szappan igen határozó.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arctisztalanság ellen. Tannin-szappan lábizzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fog-szappan köcsögben

1. sz. rendszer fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ara 30 kr., a legjobb logisztikus szer. A többi Berger-féle szappanoknál illetőleg utasítunk a rúpatokra. Csak Berger-féle szappanoknál kell követni a szavatolati hatástanal utasításokat. Mután Berger nevetű szappanok is fordulnak elő, keretik a fentebbi védjegyre, valamint a gyára G. Hell & Comp. Troppan. figyelemmel lenni. Budapesti kátrány- és szappan-gyártástermékai Debreczen 1883. és arany érem a párizsi kiállításra 1889.

Kapható: Dr. Rothschnek V. Emil, Balázs E. valamint az ország összes gyógytáraiban.

Alkalmi vétel.

Széchenyi-uteza végén nagy vásártér mellett, főtér közelében fekvő 4000 négyszögöl föld vagy házteleknek eladó.

Értekezhetni

Dorsch Hugó asztalosnál.

Nagyvásártér.

M. Á. vasutak menetrendje

1902. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Table with 3 columns: Destination, Time, and Price. Budapest felé (gyorsvonat) d. u. 4.16, Budapest felé (gyorsvonat) reg. 9.01, Budapest-Nagyvárad felé d. u. 12.36, Budapest-Nagyvárad felé este 10.27, P.-Ladány-Nagyv. minden kedden déli 12., Csak P.-Ladányig vegyes vonat este 8.14, Szatmár-M.-Sziget felé d. u. 3.58, Szatmár-M.-Sziget felé este 7.58, Szatmár-M.-Sziget felé éjjel 2.56, Szatmár-M.-Sziget felé (gyorsv.) d. u. 12.17, Csak Szatmárig reg. 5.10, Miskolc-Kassa felé reg. 8.22, Miskolc-Kassa felé este 6.57, Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé d. u. 4.01, m. áll. v.-től reg. 5.28, vásártérről reg. 5.51, H.-Bőszőrmény-m. áll. v.-től d. u. 4.06, B.-Sz.-Mihály felé d. u. 4.15, m. áll. v.-től d. e. 11.29, vásártérről d. e. 11.29, Füzes-Abony felé m. áll. v.-től reg. 4.42, Füzes-Abony felé vásártérről reg. 5., Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-től d. u. 4.21, Ohat-Kócs-Polgár felé vásártérről d. u. 4.31, Derecske-Nagy-Léta felé reg. 9.25, Derecske-Nagy-Léta felé d. u. 4.31.

Budapestre érkezik:

Table with 3 columns: Time, and Price. A reggel 9 ó. 10 p.-kor induló gy. v. d. u. 1.40, A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz. v. este 8.50, Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v. reg. 5.10, A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v. este 9.40.

Budapestről Debreczenbe indul:

Table with 3 columns: Time, and Price. A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz. v. reg. 6.50, A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz. v. reg. 8.30, Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v. d. u. 2.00, Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v. este 7.05, Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v. (P. Ladányig gy. v. átszállítással) este 9.15.

Debreczenbe érkezik:

Table with 3 columns: Destination, Time, and Price. Budapest felől gy. v. d. e. 11.44, Budapest-Nagyvárad felől d. u. 3.36, Budapest-Nagyvárad felől este 6.26, Budapest-Nagyvárad felől gy. v. este 2.33, Budapest-Nagyvárad felől éjjel 7.42, Budapest felől reg. 7.42, Kolozsvár-Nagyvárad felől reg. 5.02, M.-Sziget-Szatmár felől reg. 7.32, " " " gy. v. d. u. 12.16, " " " reg. 3.55, M.-Sziget-Szatmár felől d. u. 10.12, Csak Szatmárról este 6.43, Kassa-Miskolc felől reg. 8.07, Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől reg. 12.07, Kassa-Miskolc felől déli 7.53, " " " vásártérről este 8.04, " " " vásártérről reg. 8.17, B.-Sz.-Mihály-H.-Bőszőrm. felől vásártérről reg. 6.11, " " " vásártérről este 6.34, " " " vásártérről este 8.25, " " " vásártérről d. u. 3.30, F.-Abony felől vásártérről d. u. 5.30, " " " m. áll. v.-hoz d. u. 5.45, Ohat-Kócs-Polgár felől vásártérről d. u. 7.42, " " " vásártérről reg. 8., Derecske-Nagy-Léta felől reg. 7.14, " " " reg. 8.14.

KITÜNŐ
Ráczürmös és
Asztali fehérbor

házi kezelésű, literes üvegekben —
ugyszinte 40—50 hektoliter tavaji
termés.

homoki bor eladó

Kovács Mihály

fűszerkereskedésében, gróf Degenfeld-tér.

Divatos

női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVASZNAK

COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-

FOULARD, SAVANNAH,

CHINE CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.

és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-

VÁSZNAK

15 krajczártól

22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégnél

Debreczen, Rózsater.

Nemes rózsafák

a legmegbízhatóbb kitünő fajokban
kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula

műkertészek

rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut men-
tén virág csarnok fő piacz nagy
tőzsde mellett.

Nagy készlet

tavaszi kiültetésre minden féle
dizs és virító növényekből.

Készít

Csokrokat,

Koszorukat,

Virág-kosarakat, és
mindenféle virág munkákat

a legfinomabb izléssel legújabb
divat szerint

rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó
nagy raktár. Vidéki rendelések
gyorsan és pontosan teljesítettek.

Kertek és virág ágyak készí-
tése szolid árak mellett teljesít-
tük.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogszímen alapulnak, pl.
reklamáció mint családfentartó, öröklési,
mezőgazdaság birtokosai kivételes sza-
badságolások, kivételes nősülési enge-
délyek, önkéntesi, sorozási, utlevél, il-
letőségi és tiszti ügyekben a leglelkisze-
retesebben jár el, jogtanácsosa útján
szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai
iroda. Tessék a címre ügyelni s mi-
czimű vállalatokkal össze nem téveszteni!

BORSZÉK.

BORSZÉK gyógyfürdőbe utazásra —
évek óta kiismert legjobb és legkényel-
mesebben berendezett 4 ülésű „Landauer
kocsi” fogatokat mérsékelt árban meg-
rendelhetni elindulás előtt 3—4 nappal
előre Miklós **Görög** fogatok tulajdonosnál
Szász-Régenben.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta
2 kocsi indul: Szász-Régenből reggeli 7
órás vonattal Rotosnyán megebédelve,
O-Topliczán lóváltással este 7 órakor
Borszékbe érkeznek.

Sürgönyezim: **GÖRÖG** Landauer
Szász-Régen.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mes-
terséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző-
(Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyé-
kos park. Csusz, köszvény, ischiss, ízületi bántalmak, emésztő-
szervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység,
ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üditővíz, elsőrangú
szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva

Nyári ruhák, batistok, zefi-
rek, áttört kelmék, picket
mellények

T I S Z T I T Á S Á T

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisz-
tító intézete

Debreczen

Széchenyi-utca 42.